

Стратегічні напрями, цінності, мета та завдання кафедри економіки і торгівлі

*Розглянуто та перезатверджено на засіданні
кафедри економіки і торгівлі протокол №2
від 4 вересня 2023 року.*

Стратегія розвитку кафедри економіки і торгівлі Волинського Національного Університету імені Лесі далі – Стратегія) розроблена на основі Закону України «Про освіту», Закону України «Про вищу освіту», Закону України «Про науково-технічну діяльність», Статуту та Стратегії розвитку Волинського Національного Університету імені Лесі Українки на період 2020-2024рр., та низки інших нормативно-правових документів, які регламентують та регулюють діяльність кафедри економіки і торгівлі.

Метою стратегії розвитку кафедри економіки і торгівлі є нарощування науково-педагогічного потенціалу кафедри та формування напрямів її діяльності впродовж 2020-2024 років, адаптація програмних результатів навчання до осучаснених політики та стратегії держави, які спрямовані на подальше удосконалення процесів національної системи вищої освіти та інтеграції університету до європейського та світового освітнього і наукового середовищ, безпековість учасників освітнього процесу, інноваційність у розвитку ділових партнерських відносин та навчально-наукової комунікації з іншими структурними підрозділами Університету.

Історія розвитку кафедри

Зміни на ринку праці зумовили створення у Волинському Національному Університеті імені Лесі Українки кафедр економічного спрямування. Кафедра політичної економії була створена у 1986 році після поділу кафедри політекономії і філософії на дві самостійні кафедри. Першим завідувачем кафедри був кандидат економічних наук, професор Бурчак Н.В. В той час на кафедрі політекономії

працювало 14 викладачів. Серед яких, кандидати економічних наук та доценти О.Г. Бурчак, О.І. Гадзевич, Б.Ф. Кекух, В.Д. Лагутін, М.І. Качмар, А.А. Сищук. Наступними завідувачами кафедри були: д.е.н., проф. Євтух О.О., к.е.н., доц. Сур'як А.В. На базі цієї кафедри було створено кафедру економічної теорії у 1993 році, яка тривалий час була міждисциплінарною кафедрою, забезпечуючи нормативний блок дисципліною основи економічної теорії більшості факультетів та інститутів Університету. Згодом назву кафедри було змінено на економіки та природокористування з 2013 року шляхом започаткування магістерської програми «економіка довкілля і природних ресурсів». Завідувачем цієї кафедри була професор Стрішенець О.М.

Основою кафедри підприємництва та маркетингу була кафедра економіки і підприємництва та інноваційної діяльності (2009). Пізніше кафедру перейменовували на економіки та безпеки підприємства (2013), економіки, безпеки та інноваційної діяльності підприємства (2016). Першим завідувачем кафедри була доктор економічних наук, професор Ліпич Любов Григорівна, згодом професор Полінкевич Оксана Миколаївна. З 2020 року кафедру підприємництва і маркетингу, очолював доктор економічних наук, професор Павлов Костянтин Володимирович.

Нині, кафедра економіки і торгівлі, яка була створена на базі кафедри економіки та природокористування (2013) та кафедри підприємництва та маркетингу (2020) розпочала своє функціонування в 2022 році. На сьогодні кафедру очолює професор Павлова Олена Миколаївна.

Протягом усієї історії функціонування кафедри, її колектив вивчав ринкове середовище регіону та країни, інституційні підходи до економічної культури, організаційно-економічні форми приватно-державного партнерства, досліджував механізм функціонування галузевих енергетичних, туристичних, продовольчих та інших видів ринків, розробляв пропозиції і забезпечував потреби високваліфікованих фахівців у різних галузях та сферах.

Науково-педагогічні працівники кафедри постійно надають практичну допомогу та консультаційну підтримку важливим підприємницьким структурам.

Неодноразово науково-педагогічні працівники кафедри брали участь у розробці та адаптації прогнозів, планів і рекомендацій щодо розвитку різних видів та форм підприємництва у Волинській області і західному регіоні України.

На кафедрі успішно функціонують дві наукових школи зі спеціальності 051 Економіка, ОНП «Економіка галузевих ринків» та зі спеціальності 076 Підприємництво та торгівля, ОНП «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність».

Стратегічні напрями розвитку кафедри

Місія: підготовка висококваліфікованих фахівців з аналітичної економіки, економіки довкілля і природних ресурсів, підприємництва, торгівлі, біржової діяльності та економіки галузевих ринків 1,2,3 рівнів освіти шляхом формування базових компетенцій та особистісних якостей для успішної реалізації своїх знань і навичок в сучасних умовах діджиталізації та глобалізації.

Наші цінності: професіоналізм, інноваційність, якість освітніх послуг, студенто та аспірантоцентризм, висока корпоративна культура, колегіальність, академічна доброчесність; повага верховенства права; соціальна відповідальність; демократичне врядування; принцип самоконтролю; конкурентоспроможність; інтернаціоналізація, гнучкість та креативність, національна ідентичність, командна робота та взаємопідтримка, індивідуальний підхід та відкритість.

Напрямки розвитку кафедри економіки і торгівлі виходять з її місії – сприяння забезпеченню підвищення рівня економічної обізнаності та формування компетентнісного підходу шляхом підготовки висококваліфікованих фахівців у сфері економіки, підприємництва, торгівлі, здатних на високому професійному рівні застосовувати на практиці здобуті знання та швидко адаптовуватись у бізнес-середовищі, використовуючи інноваційний спосіб мислення і прогресивні концепції економічного характеру.

Метою діяльності кафедри є підготовка висококваліфікованих, конкурентоспроможних фахівців, які володіють фундаментальними знаннями і практичними навичками з економіки, підприємництва, торгівлі, біржової

діяльності, а також створення високого рівня якості наукового забезпечення економічних процесів шляхом постійного самовдосконалення науково-педагогічних працівників кафедри.

Завдання діяльності кафедри:

- формування системності надання якісних освітніх послуг у відповідності до державних освітніх стандартів, чинних норм, що реалізують вимоги до змісту вищої освіти, програмних результатів навчання, кваліфікаційних особливостей;
- забезпечення доступних умов навчання для кожного здобувача вищої освіти;
- формування якісної структури кадрового забезпечення складу кафедри;
- здійснення ефективної освітньої діяльності та модернізації навчально-виховного процесу з метою підвищення фахової компетентності випускників ЗВО;
- забезпечення інноваційного типу розвитку кафедри на засадах інноваційності та студенто та аспірантоцентрованого підходів;
- формування на кафедрі висококваліфікованих та авторитетних наукових шкіл;
- створення можливостей для розширення напрямів наукових досліджень науково-педагогічного колективу та здобувачів вищої освіти кафедри;
- залучення обдарованих випускників-магістрів до навчання на третьому освітньо-науковому рівні освіти;
- формування ефективних форм партнерства з вітчизняними та зарубіжними закладами вищої освіти, а також зі структурами влади і бізнесу;
- підвищення міжнародної та академічної мобільності викладачів і здобувачів вищої освіти; продовження успішних практик;
- впровадження новітніх форм інтеграції студентів та викладачів до світового освітнього процесу, зокрема організаційне забезпечення процесу підготовки студентів кафедри з отриманням двох дипломів – українського та європейського;

- використання сучасних форм і методів проведення формальної освіти, продовження успішних практик дуальності освіти з використанням технологій дистанційного навчання;

- якісне вдосконалення освітньо-професійних програм шляхом систематичних переглядів цілей, місії, структури, програмних результатів на зустрічах стейхолдерів, в тому числі, через соціальні мережі, залучення випускників шкіл і коледжів до навчання за освітніми програми кафедри;

- сприяння підвищенню соціального захисту працівників кафедри;

- пропагування запровадження в освітньо-науковий процес передових практик «Відкритої науки»;

- активізація участі науково-педагогічних працівників кафедри економіки і торгівлі у розробці та подачі проектів на вітчизняні конкурси в рамках бюджетного фінансування та формування проектних пропозицій в рамках програми Erasmus+, Жана Моне, тощо;

- проведення наукових гуртків та засідання проблемних груп з метою покращення науково-дослідної роботи студентів для участі у конференціях різних рівнів та написання статей;

- подальше заключення договорів з установами та організаціями на виконання госпдоговірних науково-дослідних тем;

- інтенсифікація публікації результатів наукових досліджень працівників кафедри у престижних виданнях, які входять у науково-метричні бази Scopus, Web of Science;

- сприяння функціонуванню і використанню системи запобігання та виявлення академічного плагіату у результатах наукових досліджень учасників освітньо-наукового процесу кафедри;

- запровадження у практику діяльності кафедри засад академічної доброчесності.

Пріоритетні напрями розвитку кафедри:

- забезпечення високої якості викладання навчальних дисциплін шляхом

впровадження в освітній процес новітніх інноваційних адаптивних технологій;

- науково-дослідна робота і використання її результатів в навчальному процесі та у практиці господарювання;
- науково-виховна робота зі студентами з метою виховання патріотичних та у свідомих громадян країни;
- інтеграція та співробітництво науково-дослідницької діяльності шляхом внутрішніх та міжнародних наукових зв'язків та партнерств;
- співпраця з регіональними органами управління, економічними службами, підприємствами бізнес-сектору економіки;
- підтримка наявних і створення нових наукових контактів із вченими науково-дослідних інститутів НАН України та провідних ЗВО Країн Європейського Союзу та світу;
- участь у міжнародних програмах викладацької та студентської мобільності, проектна діяльність;
- створення на базі кафедри потужного інноваційного осередку навчально-наукової лабораторії економіки і торгівлі.
- систематичне підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників кафедри шляхом участі у тренінгах, програмах стажування, сертифікаційних програмах з актуальних проблем розвитку сучасних напрямів економіки і торгівлі;
- підготовка та організація до самоаналізу та моніторингу освітніх програм з спеціальностей 051 економіка, 076 підприємництво та торгівля, на 1,2 освітніх та освітньо-наукових рівнів з метою проходження акредитаційної оцінки;
- підвищення ефективності роботи науково-педагогічних працівників кафедри над навчальними посібниками, підручниками та науковими і науково-практичними монографіями з метою формування умов для забезпечення самостійної роботи студентів в процесі вивчення ними фахових дисциплін;
- активізація участі працівників кафедри у міжнародних наукових проектах з метою інтенсифікації входження у міжнародний науковий простір;
- розвиток співпраці з стейкхолдерами з метою постійного удосконалення освітніх програм та навчальних планів фахівців для забезпечення високої якості їх

підготовки відповідно до вимог ринку праці та змін які відбуваються в регіоні та країні;

- запровадження інноваційних технологій організації освітнього процесу на основі інформаційних навчальних платформ з широким використанням комп'ютерної техніки та сучасних технологій активних методів навчання; розширення сучасного інформаційно-освітнього середовища через оновлення наукової бібліотеки кафедри з використанням сучасної матеріальної бази та запровадженням інформаційних технологій;

- розширення баз практик студентів та постійного оновлення програм проходження різних видів практики з урахуванням сучасних задач розвитку економіки, тенденцій розвитку та показників діяльності підприємницьких структур;

- вдосконалення силябусів навчальних та вибіркового освітніх компонентів, навчально-методичних комплексів;

- розширення і впровадження новітніх форм і методів організації навчального процесу;

- активізація залучення здобувачів вищої освіти до участі у Всеукраїнських конкурсах наукових студентських робіт, Стипендіальних програмах, Всеукраїнських студентських олімпіадах за спеціальностями;

- проведення систематичного анкетування та опитування здобувачів вищої освіти з метою з'ясування зауважень і пропозицій щодо оптимізації навчального процесу на кафедрі, доступності та чіткості критеріїв оцінювання здобутих знань та практичних навичок, взаємин з викладачами, участі в обговоренні освітніх програм;

- двічі на рік проведення міжнародних науково-практичних конференцій:

- запрошення до участі в освітньому, навчальному процесі професорів з інших ЗВО України або країн Європи, Америки, тощо.

Науково-дослідна діяльність кафедри

Особлива увагу науковців та дослідників кафедри торкається актуальних проблем сьогодення у теоретичному та практичному напрямках їх вирішення. До

основних напрямів дослідження слід віднести: «системне відновлення розвитку

- економіки і торгівлі України післявоєнного періоду за умов мінливості економічної системи».

Основні напрями досліджень та виконавці:

- *державні та ринкові індикатори забезпечення відповідного рівня енергетичної та продовольчої безпеки України (Олена Павлова);*
- *основні імперативи відновлення ринку нерухомості за умов мінливості зовнішнього середовища (Костянтин Павлов);*
- *екосистемне відновлення природного середовища шляхом економічного механізму енергозбереження (Аліна Якимчук);*
- *економічна поведінка суб'єктів ринкової економіки в умовах глобалізації (Алла Сур'як);*
- *сталий та інклюзивний розвиток сільських територій на засадах підвищення зайнятості та доходів сільського населення, забезпечення конкурентоспроможності сільських громад і досягнення продовольчої й екологічної безпеки задля економічного зростання та соціальної справедливості (Наталія Хомюк);*
- *інноваційне підприємництво та управління стартап проєктами в умовах діджиталізації економіки (Тетяна Сак);*
- *економетричні моделі галузевих структур за умов демографічної динаміки. (Бегун Світлана);*
- *концептуальні основи торговельного підприємництва (Лялюк Алла);*
- *формування бізнес-моделі підприємства в умовах цифрової трансформації (Людмила Шостак);*
- *бізнес-планування підприємницької діяльності, інноваційне та соціальне підприємництво в умовах інклюзивної економіки (Бортнік С.М.);*
- *торгівельне дослідження поведінки споживачів (Букало Н.А.).*

Організаційна роботи кафедри

Організаційна робота кафедри повинна бути спрямована на реалізацію

наступних заходів:

- дотримання норм та вимог трудової дисципліни науково-педагогічними працівниками кафедри та рівня активності їх участі у подіях та процесах, що стосуються громадського життя ВНУ імені Лесі Українки та держави в цілому;
- активізація зусиль для підвищення особистого рейтингу роботи професорсько-викладацького складу кафедри;
- систематичне висвітлення якісних результатів роботи кафедри на інтернет-сторінці кафедри та сторінках кафедри економіки і торгівлі в соціальних мережах, сторінці факультету економіки та управління, сайті ВНУ імені Лесі Українки;
- формування та розширення бази стейкхолдерів освітніх програм 051 Економіка, 076 Підприємництво та торгівля;
- розвиток співробітництва з бізнесовими структурами, органами державної влади та місцевого самоврядування, іншими роботодавцями з питань підготовки для них висококваліфікованих фахівців у галузі економіки і торгівлі;
- підвищення вимог щодо якості та інноваційності методів викладання дисциплін шляхом взаємного відвідування навчальних занять та обговорення результатів на засіданнях;
- підвищення якісного рівня організації проведення кафедрою круглих столів та наукових конференцій із відповідним покращенням їх змістовного наповнення та розширенням географії та національної приналежності учасників;
- вдосконалення організації роботи навчально-методичної роботи кафедри; - підвищення активності та ефективності роботи кураторів академічних груп у напрямі більшої персоніфікації їх роботи із студентами та кращого її змістовного наповнення;
- сприяння збільшенню ефективності профорієнтаційної роботи шляхом диверсифікації форм, методів та географії її проведення;
- організація та проведення кафедрою спеціалізованих та загальних зустрічей з потенційними здобувачами освіти;
- активна участь в організації, консультуванні та проведенні конкурсу креативних ідей «Зробимо Волинь кращою», яка орієнтована на учнів старших

класів шкіл;

- активізація зустрічей здобувачів вищої освіти з випускниками, посилення її участі у формуванні практичних навичок та вмінь за спеціальностей: Економіка, Підприємництво та торгівля;

- цільові виїзди в школи та коледжі з профорієнтаційною метою;

- сприяння працевлаштуванню випускників шляхом якісного підбору та розширення баз виробничої практики, тісної співпраці з представниками фондів зайнятості;

- організація та участь кафедри у популяризації днів відкритих дверей, днів кар'єри, спеціалізованих виставках і ярмарки, відзначення пам'ятних дат Університету, зустрічі випускників, конференції і симпозіуми тощо.